

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

på formuer over 50,000 kroner. Dette er ikke ny skatt, men det er en omlegning av skattene. Når motstanderne sier at det er nye skatter så er det fordi de stoler på at folk ikke tenker selv.

I gamle dage hadde vi to dage da der skulde betales renter og avdrag, nemlig 11. juni og 11. desember. Disse dage blev dengang fandens Geburtsdage. Nu er disse dage sloifet, for han greier ikke å ta imot alt bare på to dage. Nu tar han imot renter og avdrag på alle dage i året!

Vi har et rikt land.

Norge er fra naturens side bedre utrustet enn de fleste andre land i verden. Vi har våre fosser, hvorav en brokdel ennå er utbygget. Vi har våre skib, hvorav bare en liten del er beskjeflig med å seile på Norge. Vi har vår jord, hvorav store strekninger ennå er udyrket. Den ubrutte jord i Norge utgjør 2 mal pr. eneste individ i Norge. Denne ubrutte jord kunde gjerne utdeles gratis til dem som vil dyrke den. Ingen skade vilde derved skje.

Stemmeretten er viktig, men jordretten er like så viktig. Retten til jorden er like så viss som barnets rett til morsmelken, uansett hvad som står i de forskjellige lovparagrafer.

Vi har alt hvad vi trenger her i landet — og mer enn det — det eneste som vi må ha er et fornuftig styresett.

Lagtinget 1929.

Onsdag, 14. august.

Understøttelse til arbeidsløse Fiskere.

J. H. Joensen refererede Sagen, der til Lagtinget var indbragt af ham. Det er en Kendsgerning, at Fiskeriet er Livsnerven i vort Samfund, ligesom man ogsaa ved, at Fiskeriet sjelden giver sine Udøvere saamegen Gevinst, at de kan sammenspare sig saa meget, at de kan have et sorgløst Udkomme, maarskeldet Helbredet svigter eller de af Alder ikke lenger kan søge til Sos. Vel har vi en gældende Lov, Alderdomsunderstøttelsesloven, hvorefter ældre Mennesker kan faa en Smule Understøttelse, men denne er langtfra fyldestgørende. Vel har Loven om Aldersrente været til Behandling i Lagtinget, og alle kender dens Skæbne paa Tinge, da der ikke var Stemning for at gøre denne Lov gældende for Færoerne.

Vi kender alle, hvorledes det gaar vore Fiskere, naar de bliver gamle og udsidte. Man vægrer sig ved at tage dem ombord i Kutterne, da de ikke lenger er i Stand til at udføre alt Arbejde, der kræves ombord i Skibet. Og naar disse alligevel kommer med, bliver de gerne henviset til de daarligste Pladser, ved Rælingen og da særlig Midtskibs, hvor ellers Nybegyndere i Erhvervet Udøvelse gerne har Plads.

I Betragtning af den store

Lætt gongur dansur

Lætt gongur dansur i höllum,
— rungandi, ljómandi lættur —
miðandi upp móti fjöllum,
manandi niður mót strandkoddum aftur,
gleðandi sinnið,
vekjandi minnið,
unglingur ungmoy i dansinum fevnr.

Kvæðini dynja á gólvi,
so gjörðist öld eftir öldum,
kvöðu við treysti og alvi:
dstarleik, sorgarleik, svörð móti skjöldum;
náttin man liða,
hólga stiga
þor eftir þor útum grindir og götur.

So gingu vit hina lotu,
— mánin i loftinum hálvur —
minnst eg stundina sotu:
fonfloygdir fram eftir völlum álvar
sveimandi dansa,
okkum teir ansa,
mala kring okkum i loftinum lyggja.

Tutlandi, teskandi vaðið
blómu við bakkann man elva,
kundi tú teska mær lagið,
stillaði streingir, ið bivandi skelva,
kundi tú kvæði
burt longsil og möði,
borið mær kvæðu, sum hjarta vil flöva.

..... ANDRÉ

Náttin so veikt dregur anda,
rurandi eynt hon seg breiðir,
dusar i dreymalandi,
dragandi okkum i dreyms sín hon leiðir;
þros hennar Freyu
glítra i eygu,
elur upp elskhug og hugsjónir fríðar. . .

Enn gongur dansur i höllum,
— dagur á nátt vinnur sigur —
kenni meg sælast av öllum.
— Brátt yvir staðin tá fellur ein fríður,
veitslan er enda,
heim tá vit venda,
hugurin eftir i loftinum sveimar.

Eymastu kenslir tú aldi;
vænasta fjóð, mær i hjarta,
— kendi tár, tá tú tár fjaldi,
kendi á rødd tín' og andliti bjarta,
i barmi tað goymi,
aldrin eg gloymi;
maður man doyggja, tá minni man líva.

Betydning Fiskeriets Udøvere har for vort Samfund, bør vi her i Lagtinget kunne enes om at træffe Foranstaltninger, der betrykker Tilværelsen for vore Fiskere, naar de af Alder eller Helbredshensyn nødsages til at lægge op. Vi er jo alle saa nær beslegtede med Fiskeriet, saa det ikke kan volde nogen Vanskeligheder at blive enige. Ordforeren anbefalede Sagen henviset til Udvalget i Fiskerisager.

Gunnar Winther fremførte, at han i Egenskab af Formand for F. F. ogsaa havde haft Opmærksomheden henvendt paa Oprettelsen af et Fond, hvorfra ældre Fiskere kunde faa Understøttelse, men fra Foreningens Side havde man tænkt, at Midlerne til Oprettelse af et saadant Fond skulde tilvejebringes gennem Fiskernes egen Organisation. Men hvis nu ogsaa Lagtinget vilde træde hjælpende til, vilde denne Sag ogsaa blive lettere at løse.

J. J. Matras var glad for, at denne Sag var rejst i Lagtinget, og saa vidt han kunde forstaa, drejede det sig om en Folkeforsikring, eller en Slags Pension. Man ved jo, at den der slider for en ringe Løn, ikke faar nogen Pension. Pensionen tilkommer f. T. kun Personer med høje Lønninger; vel betalte disse til Pensionsfonden, men alligevel var Forskellen tilstede. Alderdomsunderstøttelsen virker ikke altid tilfredsstillende, og det er naturligt, for de smaa Kommuner kan ikke spænde Buen for højt, da Beløbene jo skal paalignes Skatten — og Skattevernerne i de smaa Kommuner er som Regel unge. Hvis vi paa anden Maade kan give en passende Understøttelse til vore Fiskere, vilde dette være at foretrække, og han haabede, at Udvalget, der faar med Sagen at gøre, vil komme til et godt Resultat.

M. S. Viðstein kunde fuldt tiltræde det, der var sagt fra forskellig Side om foreliggende

Sag. Ordforeren havde fremhævet, at Alderdomsunderstøttelsesloven ikke havde virket tilfredsstillende, og det bliver til Stadighed fremsat fra forskellige Sider og alle siger det samme, at dette System er forældet. Vi bør heller se at faa Spørgsmaalet om Aldersrente løst paa en tilfredsstillende Maade for Færøerne. Det kan være noget om det, der er fremført, at de smaa Kommuner ikke magter en saadan Opgave, men ved at fordele de kommunale Udgifter mellem Lagtinget og de respektive Kommuner, skulde det nok lykkes at løse Spørgsmaalet. Naturligvis vil Aldersrenten, om den bliver gældende, kun kunne omfatte de gamle Mennesker. Men kan vi her i Tinget blive enige om en Form for Understøttelse til Fiskere, der af Helbredshensyn ikke mere kan tage paa Fiskeri, vilde det være ønskeligt. Man ved jo, at Fiskeriet i de sidste 20 Aar er kommet ind i et helt andet Spor, og dette slider jo mere paa Helbredet, end Tilfældet var før, saa det er ganske givet, at Fiskere nutildags vil blive nødt til at lægge op i en forholdsvis ung Alder. Taleren henstillede til Ordforeren om at foranledige Sagen sendt til Udvalget vedr. Ulykkesforsikring, hvor Socialdemokratiet var repræsenteret. Det gælder jo om, at vi alle kan blive enige og dermed faa det bedste ud af Sagen.

Gunnar Winther fandt Anledning til at henlede Forstandskabsrepræsentanternes Opmærksomhed paa Hjelpekassen, der viser sig at være altfor lidt benyttet. Enkelte Kommuner benyttede slet ikke denne Post, og der, hvor man havde gjort Brug af Hjelpekassen, var Beløbene ganske smaa.

Debess havde Indtryk af, at Folk ikke vilde modtage Midler af Hjelpekassen, da dette var at betragte som ogsaa en Form for Fattighjælp — selv om den ikke havde de samme Følger

for Vedkommende. Det er vel derfor, at Hjelpekassen ikke benyttes i vid Udstrækning.

Johns. O. Joensen udtalte sin Glæde over, at denne Sag var bleven rejst og for den gode Modtagelse den havde faaet i Tinget, og haabede at der vilde komme noget ud af den.

Zakariasen henledte Opmærksomheden paa, at man i nær Fremtid maatte ændre de nugældende Bestemmelser om Alderdomsunderstøttelse, da disse langtfra var tilfredsstillende. I »Føroya Social-Demokrat« er for nogen Tid siden fremsat Forslag, hvorefter man lettere kan sætte Løven om Aldersrente i Kraft for Færøerne. Vi bør derfor snarlig slaa ind paa den der anviste Vej, da vi maa yde vore Gamle en nogenlunde passende Understøttelse. Naturligvis maa den foreliggende Sag behandles med Interesse, thi det er jo særlig de gamle og trætte Arbejdere og Fiskere, der trænger til Støtte. Forhaabentlig vil Lagtinget her være enig.

J. H. Joensen tog sit oprindelige Forslag tilbage, og foreslog Sagen sendt til Udvalget vedr. Ulykkesforsikring.

Det vedtoges.

Kappingin á klippfiskamarknaðinum.

Ímillum klippfiskaútflýtarar í Noregi hava fjóðind frá Portugals fiskimarknað verið skikkaði til at rørt sinni. Tað visur seg, at Íslendingar hava vunnið so nógv fram á marknaðinum við snum fiski, at útlitið er til, at hann verður tikin fram um norskan fisk. Prísurin hevur fyri íslendskan klippfisk verið 39—40 shillings fyri balluna á 60 kg, meðan norskur fiskur

hevur fingið 45—46 shillings. At hin norsk fiskurin hevur staðið hægst á marknaðinum, hevur sjálvandi dámt Norðmonnum væl, men fyri stuttum komu fjóðind úr Portugal, ið tykjast at leypa kvøkk í Norðmenn. Hagani verður skrivað — tað er komið fram í norskum blóðum — at Norðmenn mega vera árvaknir fyri tí, ið nú er í umbánað, nevniliga at Ísland meira og meira verður at trokað seg inn á marknaðin til stóran báða fyri norskan klippfisk og Noregs útflýtarar. Fjóðindamaður »Tidens Tegn« hevur haft tilhøvið at sæð eina frágreiðu, sum ein norskur útflýtari hevur fingið frá sínum umboðsmanni í Lissabon, og tann kunnleiki henda frágreiða gevur, er av stórum týðningi.

Um marknaðin í Lissabon verður fyrst og fremst ávíst, at salgið av norskum fiski ikki gongur reiðiliga væl. Tær seinastu klippfiskalastirnar hava ikki gingið so skjótt undan, men tað letur til, at tær stóru sendingar, ið koma frá Íslandi, við lágam prísnum, verða at skaða norskar interessur. Umframt eina heilt stóra sending uppá 5000 ball, á 60 kg frá hinum stóra íslenska handilsfelaginum »Kveldulfur«, er ein stórur partur av teim sendingum, ið komnar eru til Oporto, sendar víðari til Lissabon. Í vikuni 23.—27. juli er í øllum forum komin til Lissabon 10.000 ball, á 60 kg av íslendskum fiski.

Um hin íslenska klippfiskin verður sagt, at hann roynist heilt frálikur og er væl hæggreiddur, hvítur, i cinari sera væl hóskandi stódd og — fyrst og fremst — ógvuliga væl turkaður. Viðvíkjandi ballunum frá »Kveldulfur«, so er at siga, at fiskurin var væl hæggreiddur, flæktur og turkaður á sama hátt sum norsk fiskurin, og er hetta fyrsta ferð, at so góður fiskur er komin úr Íslandi á marknaðin í Lissabon. Hesin fiskur er til fullnar »Norwegian styles«, sigur fjóðindamaðurin hjá »Tidens Tegn«, og er hann so meinlikur norskum fiski, at fleiri móttakarar senda hann víðari um landið undir merkinum norskur fiskur. Ein slík umskiftan av marknaðarviðurskiftunum til frama fyri Ísland vil óivað vera til stóran skaða fyri norskan handil á somu marknaðum.

Soleiðis siga norsk blóð frá Íslands áresni fyri at vinna sær trygt og haldgott fótafesti á fiskimarknaðinum millum aðrar kappingar fjóðir. Her heimanfrá er væl ikki stórt annað at siga, enn at hetta kappingarstríð, ið stendur millum íslendskan og norskan fisk á Portugalsmarknaðinum, er av stórum týðningi eisini fyri okkum. Hetta kann vera Føroyingum til ávaringar, ið selja suðurlandsveiðu sína í Íslandi, ístaðin fyri at fáa hana heim til Føroyar. Tí ikki er at ivast í, at fiskurin frá teim føroysku skipunum i vár hevur verið Íslendingum ein góður stuðul í kappingini við Norðmenn á hinum fremmanda marknaðinum.